

Nytt læreplanverk 2020

Fylkesmannen i Vestland

20. jun 2019

Har lang tradisjon for læreplanar

Fylkesmannen i Vestland

Kvifor fornyar vi Kunnskapsløftet?

- Det elevane lærer skal vere relevant
- Elevane skal få meir tid til djupnelæring
- Det skal bli betre sammenheng i og mellom faga, og innhaldet i læreplanverket skal henge godt saman

Nye læreplanar for fag

- Nye læreplanar i fag ute til høyring i tida 18. mars – frist 18. juni 2019
- Kjerneelement og forslag til tekst i «Om faget» til læreplanane for programfaga på studieførebuande utdanningsprogram på innspelsrunde - rett rundt hjørna

2017

- Overordna del fastsett
- Utvikla kjerneelement

2018

- Fastsetje kjerneelement
- Utvikla læreplanar i fag

2019

- Høyre læreplanar for fag
- Innspelsrundar læreplanar programfag vgo
- Fastsetje læreplanane gs og fellesfag vgo
- Skulane føreebur seg

2020

- Fastsetje vgo-planane
- Nytt læreplanverk frå skulestart

Progresjon / innføringstakt

- d.d. → Skuleeigar, skule og lærarutdanning førebur seg til å ta det nye læreplanverket i bruk
- 1.8.2020 → Grunnskule 1. -9. trinn
→ vg1
- 1.8.2021 → Grunnskule 10. trinn
→ vg2
- 1.8.2022 → vg3

Høge ambisjonar i fornyinga av læreplanane

- Framtidsretta
- Verdiløft – overordna del tydeleg reflektert i læreplanane
- Tydelegare prioriteringar – djupnelæring
- Aktive elevar som medverkar
- Bedre progresjon og samanheng i fag og mellom fag
- Tre tverrfaglege tema inn i fag der det er fagleg relevant
  - Demokrati og medborgarskap
  - Bærekraftig utvikling
  - Folkehelse og livsmeistring
- Bedre tilrettelegging for dei yngste
- Læringsstrategiar, teknologi, kreativitet, innovasjon- og entreprenørskapskompetanse skal vektleggjast

Forventningar til skuleeigar i innføringa av nytt læreplanverk

- Skuleeigarar har ansvar for at elevane får opplæring som er i tråd med læreplanverket, og at skular har rett kompetanse.
- Skuleeigarar skal stille nødvendige ressursar til disposisjon, og sørge for rammevilkår som set skulane i stand til å setje seg inn i og ta læreplanverket i bruk på ein god måte.
- Skuleeigarane har ansvar for å støtte, utvikle og styrke profesjonsfelleskapa i og på tvers av skular.
- Eit profesjonsfelleskap prega av aktiv deltaking, delingskultur, endringsvilje og kontinuerleg praksisutvikling, er viktig for å lukkast med innføringa av nytt læreplanverk.

Korleis kan Fylkesmannen støtte skuleeigar i arbeidet med innføringa av Fagfornyninga?

- Nytte heimesida til Fylkesmannen
- Plan for publisering av nyhende med nyttig stoff frå Udir
- Avvikle fagsamling i november med siste nytt etter at «endeleg» læreplan er publisert – praktisk gjennomgang av innhald/verktøy frå representantar frå Udir

Læreplanane 2019

- Vert ikkje gitt ut på papir
- Kun digital vising
- Lenkje og peikarar til aktuelt stoff inne i kvar einskild del av planen
  - Utdjuping
  - Støttmateriell
  - Film
  - .....
- Ny struktur i fagplanane
  - Om faget (faget sin relevans, kjerneelement, faget knytt til verdi og prinsipp i overordna del, tverrfaglege tema og grunnleggande ferdigheiter)
  - Kompetansemål
  - Vurdering

Endra vurderingsformer

T.d. Samfunnsfag

Eige avsnitt om vurdering under kvart fag – undervegsvurdering etter kvart kompetansemål oppsummering. Eks. 2.- 4. – 7. og 10. trinn – standpunkt vurdering etter 10. trinn

Standpunkt vurdering

Standpunkt vurderinga skal uttrykkje elevane sin sluttkompetanse i faget. Læraren skal planleggje og leggje til rette for at elevane **på varierte måtar** får vise **den samla kompetansen** sin i samfunnsfag, **både munnleg og skriftleg**.

Standpunkt vurderinga skal fastsetjast ut frå **ei heilskapsvurdering** som er basert på **korleis elevane bruker samfunnsfagleg kunnskap og metode**, og **korleis dei forstår samanhengar mellom geografi, historie og samfunnskunnskap** og **løyser utfordringar og oppgåver i kjende og ukjende samanhengar og situasjonar**. Kompetansen til elevane skal òg komme fram gjennom **kritisk tenking og refleksjon** over samfunnsfagleg innhald.

Fagfornyninga - Eksamen

Ekstern eksamensgruppe utgreier eit heilskapleg system for eksamen og fagfornyninga

Mandat til eksamensgruppa

Eksamensgruppa skal

- samanstille kunnskapsgrunnlaget vi har om eksamen i dag
- vurdere innspela frå læreplangruppene og kva betydning fagfornyninga og den teknologiske utviklinga bør ha for eksamensordninga og foreslå mogelege/eventuelle endringar

Eksamensgruppa kan

- foreslå nye eksamensformer, innanfor gitte rammer

Januar 2020 - Foreslå eventuelt nye eksamensformer og vidare retning for arbeid med sluttvurdering

Skisser til ny digital visning av læreplanane

<https://vimeo.com/320533151>

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/fagfornyelsen/skisser-til-ny-digital-lareplanvisning/>

Tre tverrfaglege tema – men ikkje eigne fag

Tverrfaglege tema er integrerte i fag der dei er relevante, dvs der dei er ein sentral del av det faglege innhaldet.

- Demokrati og medborgarskap
- Bærekraftig utvikling
- Folkehelse og livsmeistring

Elevane skal arbeide med tema gjennom problemstillingar frå ulike fag, slik at dei oppnår forståing og ser sammenhengar på tvers av fag.

Kompetanse – ny definisjon i overordna del

«Kompetanse er **å tilegne seg** og **anvende** kunnskaper og ferdigheter til å mestre utfordringer og løse oppgaver i **kjente og ukjente sammenhenger og situasjoner.**

Kompetanse innebærer **forståelse** og evne til **refleksjon og kritisk tenkning.**»

Læreplanane skal gi gode rammer for djupnelæring.

Djupnelæring er å gradvis utvikle kunnskap og varig forståing av omgrep, metodar og samanhengar i fag og mellom fagområde.

Det inneber at vi reflekterer over eiga læring og brukar det vi har lært på ulike måtar i kjende og ukjende situasjonar, ålene eller saman med andre.

Verdigrunnlaget skal prege djupnelæringa

Overordna del omtalar kva verdjar og prinsipp som grunnopplæringa skal byggje på.

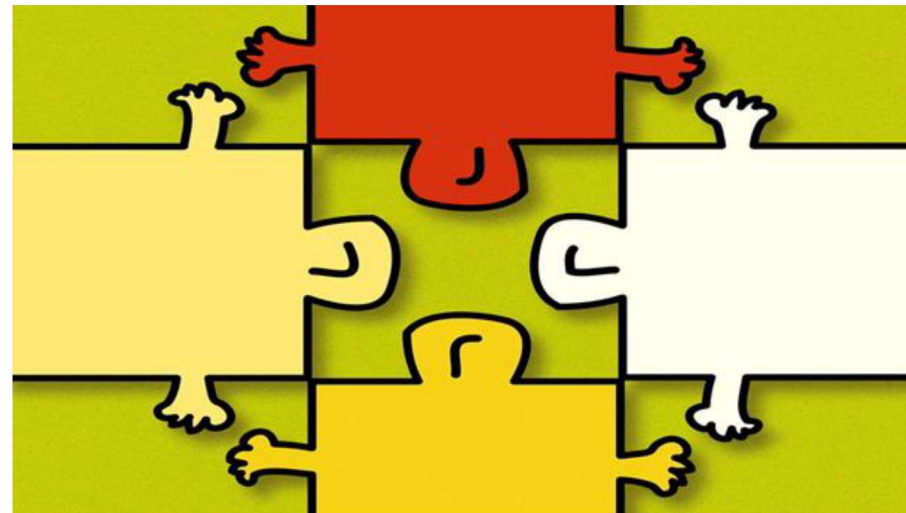
Opplæringa sitt verdigrunnlag **skal prege** djupnelæringsprosessar, slik at vi utviklar gode haldningar og dømmekraft og evna til refleksjon og kritisk tenking, og til å foreta etiske vurderingar.

Skulen skal byggje sin praksis på verdiane i formålsparagrafen til opplæringslova

Fagfornyninga og arbeidet med tiltak som skal støtte innføringa av nytt læreplanverk

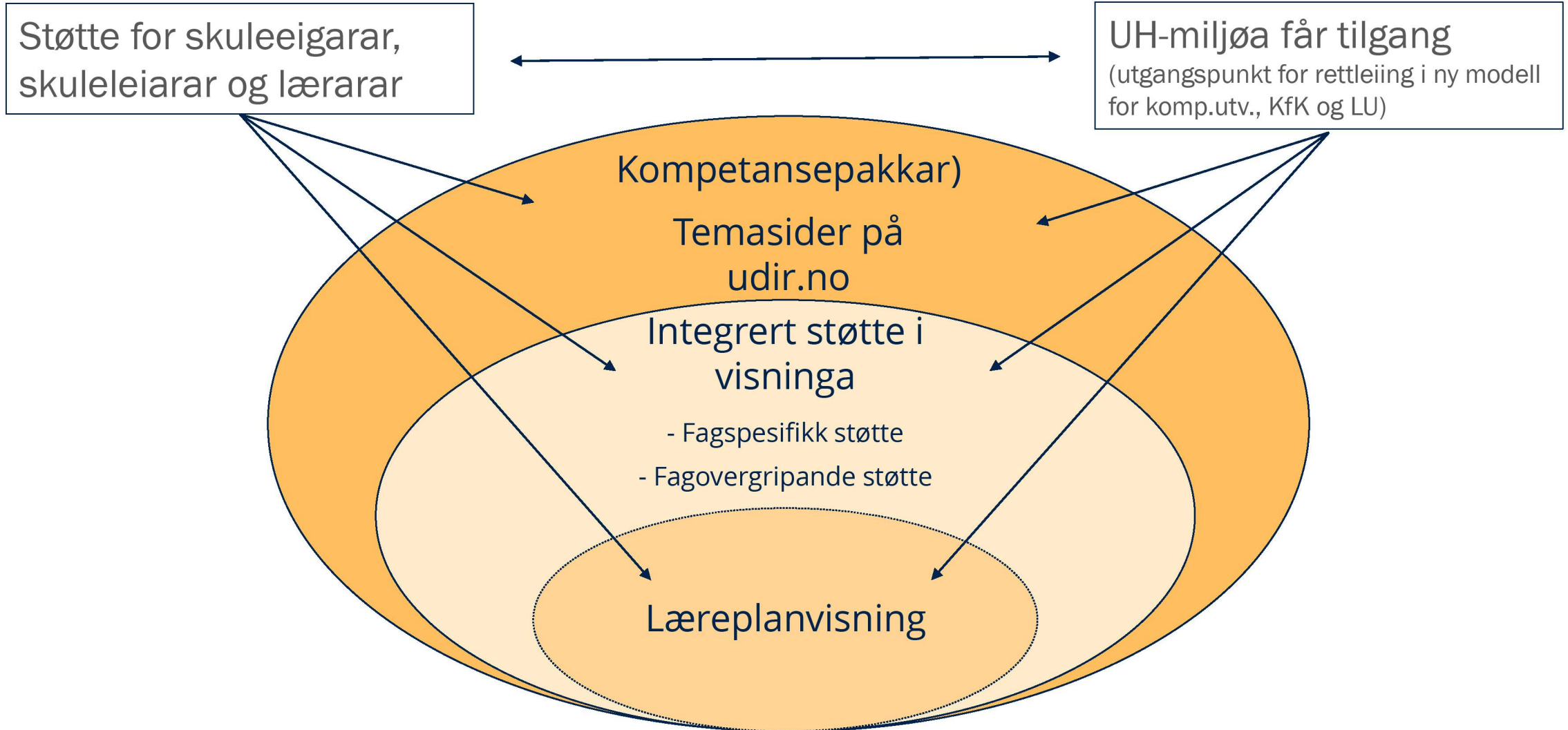

Kunnskapsgrunnlaget

- Omgrepet og fenomenet *lokalt arbeid med læreplanar vert* oppfatta av ein del lærarar som administrative (og lite nyttige) prosessar
- Varierende systematikk i læreplanarbeidet og svak læreplan- og kompetanseforståing i mange skular
- Mange brukar berre kompetansemåla i planleggingsarbeidet og ikkje heile læreplanen
- Ynskje om støtte som er integrert i læreplanvisninga
- Ynskje om skulebasert støtte

HEILSKAPLEG STØTTE

Drøfting:

- Korleis arbeider og sikrar du som skuleeigar at planverket virkar heilt ut i klasserommet?
  - Døme på «nyttige» tiltak de har gjennomført så langt? (gjort, lært, lurt)
  - Kva moglegheiter og utfordringar har de i arbeidet med å ta nytt læreplanverk i bruk – kva kan de samarbeide om?
  - Korleis kan de gjere best nytte av dei gode føresetnadane de har og korleis kan de møte utfordringane?
  - Støtte de treng i arbeidet vidare –
    - kva? / kven? / når?

Ver gjerne konkret

Hald deg oppdatert

Utdanningsdirektoratet

www.udir.no/fagfornyelsen
www.udir.no/overordnetdel

Fylkesmannen i Vestland

[**https://www.fylkesmannen.no/vestland/**](https://www.fylkesmannen.no/vestland/)